

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Kokoustiedot

Aika 04.12.2025 klo 17:00 -
Paikka Sähköinen kokous, Teams
Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
3		Asiakaskokemuksen ja laadun kehittämisen esittely ja asumispalvelujen tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi	6
4		Alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi	8
5		Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi	10
6		Katsaus vammaispalvelujen ajankohtaisiin asioihin	12
7		Vammaisneuvoston sisäisten työryhmien jäsenten nimeäminen	13
8		Vammaisneuvoston vuoden 2026 kokousaikataulun hyväksyminen	16
9		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 12.6.2025 § 40 aloitteeseen hallintosäännön tarkistamiseksi	19
10		Vammaisneuvoston aloitteen "hyvinvointialueen tekemät joukkoseulonnat terveyspalveluissa toteutetaan yhdenvertaisesti" hyväksyminen	21
11		Vammaisneuvosto aloitteen "Hyvinvointialueen tiloissa huomioitaisiin paremmin hajusteettomuus" hyväksyminen	26
12		Vammaisneuvoston aloitteen "Liikkumista tukevien palvelujen tilanne ja liikkumista tukevien paljon toimintaohje avattava" hyväksyminen	29
13		Vammaisneuvoston aloitteen "vammaispalvelujen sähköpostipalvelujen saamisesta saavutettavaksi ja toimivaksi" hyväksyminen	32
14		Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen	35
15		Muut asiat	37
16		Ilmoitusasiat	39

Espoo 28.11.2025.

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitella kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimitelimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimitelimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

2

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Karhunen ja Karlsson sekä
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päätämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päätätä toimitellasäännössään

Vammaisneuvosto

04.12.2025

4868/00.02.03/2024

Vammaisneuvosto 04.12.2025

3

Asiakaskokemuksen ja laadun kehittämisen esittely ja asumispalvelujen tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Turunen Timo

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä asiakaskokemuksen mittaamisen esittelyn ja asumispalvelujen tilannekatsauksen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Asumispalveluiden uusi organisaatio on aloittanut 1.5.2025. Organisaatiouudistuksen alussa on keskitytty johtamisrakenteen ja tuottavuuden parantamiseen. Vuoden 2026 tavoitteena on palveluiden asiakaskokemuksen ja laadun kehittäminen.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

4802/00.01.02/2025

Vammaisneuvosto 04.12.2025

4

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun tilannekatsauksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Österman Pilvi

Björkstén Jenni

Wilén Leena

Huisjen Isla

Rosendahl Sanna K

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käynnistynyt järjestämislain 612/2021 § 7 mukainen valtuustokausittain koottava alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelman laatiminen. Alueellinen hyvinvointikertomus kuvaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja elinoloja sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Suunnitelmassa määritellään tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja seuranta valtuustokaudelle.

Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien ja HUS-yhtymän kanssa. Järjestöjä osallistetaan valmisteluun järjestöjen teemaverkostojen ja

Vammaisneuvosto

04.12.2025

järjestöneuvottelukunnan kautta kevään 2025 aikana. Asukasosallisuutta kertomuksen valmisteluun on toteutettu mm. asukaskyselyn avulla. Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on tarkoitus käsitellä aluevaltuustossa 9.10.2026.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen pohjalta laaditaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää ikäryhmittäiset hyvinvointisuunnitelmat: alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman sekä alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman. Alueellinen neuvolasuunnitelma on valmistunut keväällä 2025. Vammaiset ja pitkäaikaissairaat huomioidaan läpileikkaavasti ikäryhmittäisissä suunnitelmissa. Valmistelua on pohjustettu vammaisneuvoston puheenjohtajiston kanssa vuoden 2025 alkupuolella.

Vammaisneuvostolle esitellään alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun tilanne ja suunnitelman etenemisen aikataulu.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Vammaisneuvosto

04.12.2025

2128/05.07.00/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

5 Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vammaisneuvostolle annetaan katsaus liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaisista asioista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

6

Katsaus vammaispalvelujen ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vammaisneuvoston päättää merkitä vammaispalvelujen ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Vammaispalvelujen ajankohtaiset asiat

Liitteet

Oheismateriaali

Vammaisneuvosto

04.12.2025

4603/00.02.03/2025

Vammaisneuvosto 04.12.2025

7

Vammaisneuvoston sisäisten työryhmien jäsenten nimeäminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. nimetä jäsenet kuljetuspalvelutyöryhmään kaudelle 1.1.2026 - 31.5.2029,
2. nimetä jäsenet lausuntotyöryhmään kaudelle 1.1.2026 - 31.5.2029 ja
3. nimetä jäsenet palvelujen seurantatyöryhmään kaudelle 1.1.2026 - 31.5.2029.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet

Vammaisneuvosto

04.12.2025

tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen aluehallitus asetti 2.10.2025 § 231 vammaisneuvoston toimikaudelle 2.10.2025-31.5.2029 väliselle ajalle 31.3.2025 § 79 päättämien vaikuttamistoimielinten periaatteiden mukaisesti.

Vammaisneuvoston 29.10.2025 § 50 päätöksen mukaisesti vammaisneuvosto perustaa toimintansa tueksi kolme (3) työryhmää, joita ovat *kuljetuspalvelutyöryhmä*, *lausuntojen valmistelutyöryhmä* sekä *palvelujen seurantatyöryhmä*. Edellä mainituista työryhmistä on kuljetuspalvelutyöryhmän osalta voimassa vammaisneuvoston 12.6.2025 § 38 päätös, että nykyisen kuljetuspalvelutyöryhmän kokoonpano toimii 31.12.2025 saakka.

Vammaisneuvoston työryhmien tarkoituksena on syventyä työryhmän teeman asiakysymyksiin sekä seurata työryhmän näkökulmasta hyvinvointialueen toimintaa. Työryhmien henkilövalinnoissa on linjattu lähtökohtana, että valinnoissa huomioidaan alueellinen tasapuolisuus sekä työryhmän teemaan liittyvä substanssiosaaminen.

Työryhmien jäsenet nimetään vammaisneuvoston toimikauden (31.5.2029) päättymiseen saakka. Mahdolliset kokoonpanojen muutokset käsitellään vammaisneuvoston kokouksissa tilanteen vaatiessa, mikäli työryhmän jäsen ei ole enää hyvinvointialueen vammaisneuvoston jäsen.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Vammaisneuvosto

04.12.2025

3488/00.01.02/2025

Vammaisneuvosto 04.12.2025

8

Vammaisneuvoston vuoden 2026 kokousaikataulun hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. että sen kokoukset pidetään vuonna 2026 seuraavina ajankohtina:

- torstai 5.2.2026 klo 17.00 alkaen
- torstai 5.3.2026 klo 17.00 alkaen
- torstai 23.4.2026 klo 17.00 alkaen
- torstai 11.6.2026 klo 17.00 alkaen
- torstai 3.9.2026 klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 28.10.2026 klo 17.00 alkaen
- torstai 12.11.2026 klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 2.12.2026 klo 17.00 alkaen

2. todeta, että kokouskutsut ja esityslistat toimitetaan sähköisesti hallintosäännön mukaisesti, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta;

3. että vammaisneuvosto voi tarvittaessa kokoontua puheenjohtajan kutsusta toimivaltaansa kuuluvien asioiden kiireellistä päätöksentekoa varten samana päivänä tai muutoin aikaisemmin kuin 5 päivän määräajassa kokouskutsun lähettämisestä ja

Vammaisneuvosto

04.12.2025

4. että puheenjohtajan päättämä päätöksentekotapa ja mahdollinen kokouspaikka ilmoitetaan puheenjohtajan antamassa kokouskutsussa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouskutsun toimittaminen

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus. Esityslista toimitetaan myös varajäsenille tiedoksi, mikäli salassapidosta ei muuta johdu.

Kokouspaikka ja -aika

Hallintosäännön 68 § mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä

Vammaisneuvosto

04.12.2025

ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

9

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 12.6.2025 § 40 aloitteeseen hallintosäännön tarkistamiseksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Aluehallituksen puheenjohtajistossa on sovittu, että asia edistetään aluehallituksen päätöksentekoon sen jälkeen, kun vanhusneuvosto on tehnyt vastaavan esityksen. Ennakoin, että aluehallitus tulee nimeämään edustajansa vammaisneuvostoon vuoden 2025 loppuun mennessä.

ja

2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

10

Vammaisneuvoston aloitteen "hyvinvointialueen tekemät joukkoseulonnat terveystieteissä toteutetaan yhdenvertaisesti" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Vammaisneuvosto

04.12.2025

ALOITE SEULONTATUTKIMUSTEN TOTEUTUKSEN YHDENVERTAISUUDESTA JA ESTEETTÖMYYDESTÄ

Hyvinvointialueeltamme on kantautunut huolestuneita tietoja seulontatutkimusten keskittymisestä ja esteellisissä paikoissa toteuttamisesta. Jopa aluevaltuutetut ovat tehneet aloitteen yhdenvertaisuuden puolesta seulontojen toteutuksessa. Vammaisneuvosto on huolissaan myös siitä, että tutkimuksia tehdään mobiili mammografiayksiköissä, joihin kaikilla ei ole mahdollista päästä ja paikoissa, joissa on fyysisiä esteitä tai jonotus tapahtuu ulkotiloissa. Mikäli näiden tutkimusten vuoksi joutuu matkustamaan toiselle paikkakunnalle, täytyy huomioida myös se, että osa ihmisistä ei voi käyttää joukkoliikennettä ja Kela-kyytien käyttö niihin ei ole mahdollista.

Viime aikoina on saatu lukea siitä, että alueellamme seulontatutkimuksiin on osallistuttu muuta maata vähemmän. Koska ennaltaehkäisy on aina edullisempaa kuin sairauksien hoito, on mielestämme ensiarvoisen tärkeää poistaa esteet, jotka voivat estää seulontoihin osallistumisen.

Jotta seulontatutkimukset (kuten syöpäseulonnat, raskaudenaikaiset seulonnat tai muut ennaltaehkäisevät tutkimukset) olisivat esteettömiä ja yhdenvertaisia, on huomioitava useita fyysisiä, tiedollisia, kielellisiä, sosiaalisia ja organisatorisia tekijöitä. Alla on koottu keskeisimmät näkökulmat, jotka täytyy huomioida seulontatutkimuksia järjestettäessä.

1. Fyysinen esteettömyys

- Saavutettavat tilat: sisäänkäynnit ilman portaita, luiskat, leveät oviaukot, esteettömät wc-tilat.
- Esteetön liikkuminen: riittävästi tilaa pyörätuolille ja rollaattorille, esteettömät pukuhuoneet.
- Saatavilla oleva apuvälineistö: siirtolaitteet, säädettävät tutkimuspöydät erilaisille kehoille ja toimintakyvyille.
- Esteetön kulkureitti ja paikoitus: selkeä opastus, esteettömät parkkipaikat lähellä sisäänkäyntiä.

2. Tiedollinen ja kommunikoinnin esteettömyys

- Selkeä, ymmärrettävä tieto: kutsukirjeet ja ohjeet selkokielellä, helppolukuisessa muodossa.

Vammaisneuvosto

04.12.2025

- Monikanavainen viestintä: mahdollisuus saada tieto paperilla, sähköisesti, puhelimitse tai videolla.
- Kielivalikoima: ohjeet eri kielillä sekä tulkkauspalvelujen saatavuus (esim. viittomakieli, vieraat kielet).
- Kuvallinen ja videoitu ohjaus: erityisesti henkilöille, joilla on lukivaikeuksia tai kognitiivisia haasteita.
- Mahdollisuus kysyä etukäteen: avoin yhteys palveluun, jossa voi selvittää esteettömyysjärjestelyt.

3. Taloudellinen ja sosiaalinen yhdenvertaisuus

- Maksuttomuus tai kohtuullinen hinta: kustannusten ei tule muodostaa estettä osallistumiselle.
- korvattavat matkakulut tai lähipalvelut: etenkin haja-asutusalueilla ja henkilöille, joilla ei ole autoa ja joutuvat käyttämään taksia
- Ajanvarauksen joustavuus: ilta- ja viikonloppuaikoja, mahdollisuus muuttaa aikaa ilman sanktiota.
- Saattajan tai avustajan tarve: selkeä ohjeistus siitä, että oma avustaja voi osallistua.

4. Yhdenvertaisuus erityisryhmille

- Henkilöt, joilla on aistivamma: induktiosilmukat, viittomakielentulkkaukset, visuaaliset ohjeet. Tutkimustulosten toimittamisessa huomioitava tapa, jolla tieto annetaan henkilölle itselleen.
- Kognitiivisia haasteita omaavat: selkeä rakenne, rauhallinen ympäristö, lisäaika tutkimukseen.
- Mielenterveyden haasteet: sensitiivinen kohtaaminen, rauhoittava ohjaus ja mahdollisuus tukeen.
- Ikääntyneet: apua ajanvarauksessa, kuljetuspalvelujen yhteys, ymmärrettävä tieto.
- Monikulttuuriset ja kielivähemmistöt: kulttuurisensitiivinen ohjaus ja tulkkaukset.
- Trans- ja intersukupuoliset henkilöt: sukupuolisensitiivinen kohtaaminen, oikeat henkilötiedot ja huomio tutkimuksen soveltuvuudesta (esim. eturauhas- tai kohdunkaulaseulonta).

5. Organisatoriset ja henkilöstön osaamiseen liittyvät tekijät

- Koulutettu henkilökunta: ymmärrys esteettömyydestä, inklusiivisesta viestinnästä ja kulttuurisesta sensitiivisyydestä.

Vammaisneuvosto

04.12.2025

- Yksilöllinen kohtaaminen: ihmistä ei saa leimata tai ohittaa toimintakyvyn, taustan tai identiteetin perusteella.
- Tietosuojan ja yksityisyyden varmistaminen: erityisesti avustajien, tulkkien tai apuvälineiden kanssa asioidessa.
- Prosessien selkeys: yksiselitteinen kulku kutsusta tutkimukseen ja tuloksista jatkohoitoon.

6. Digitaalinen saavutettavuus

- Esteettömät verkkopalvelut: WCAG-ohjeiden mukainen varaus- ja informaatiojärjestelmä.
- Mahdollisuus asioida ilman digiosaamista: puhelinpalvelu tai vaihtoehtoinen ajanvaraus.
- Ruudunlukuystävälliset dokumentit ja kontrastit. Tutkimustulokset on lähetettävä digisaavutettavalla tavalla suoraan asiakkaalle, jotta hän saa itse tiedon suoraan eikä tarvita välikäsiä.

7. Mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta

- Helppokäyttöinen palautejärjestelmä: myös henkilöille, jotka tarvitsevat tulkkia tai apua.
- Palautteen pohjalta tehtävät korjaukset: avoin, läpinäkyvä parantamisen prosessi.

Vammaisneuvosto on mielellään mukana, kun suunnitellaan seulontatutkimusten toteuttamista hyvinvointialueella ja annamme oman asiantuntemuksemme käyttöön.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

11

Vammaisneuvosto aloitteen "Hyvinvointialueen tiloissa huomioitaisiin paremmin hajusteettomuus" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Hajusteeton Länsi-Uusimaa

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Vammaisneuvosto esittää, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella otettaisiin hajusteettomuuden periaate käyttöön kaikissa palveluissa, tiloissa ja tapahtumissa. Mikäli ohjeistusta ei ole olemassa, tulee se määritellä sitovaksi ohjeeksi.

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Perustelut

Hajusteet aiheuttavat tuoksuherkkyyttä (hajuherkkyys), millä tarkoitetaan poikkeavaa reagointia elinympäristön tuoksuille ja hajuille, kuten hajuvedelle, painomusteelle, homeen hajulle ja tupakansavulle. Osalle asiakkaita ongelmia tuottavat myös erilaisten kemikaalien käyttö, kuten käsidesi. Hajusteet ja kemikaalit aiheuttavat erityisiä ongelmia myös mm. hengityselinsairaille ja astmatikoille.

Vammaisneuvosto on omalla esimerkillään julistanut vammaisneuvoston kokoukset hajusteettomiksi.

Lopuksi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kaikessa toiminnassa ja tilaisuuksissa tulee olla mahdollista työskennellä, asioida ja osallistua ilman hajusteiden aiheuttamaa ongelmaa. Hajusteettomuus on myös osa turvallisen tilan luomista, kun mahdollistetaan ihmisille työntekeä, osallisuus ja asiakkuus.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

12

Vammaisneuvoston aloitteen "Liikkumista tukevien palvelujen tilanne ja liikkumista tukevien paljon toimintaohje avattava" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Vammaisneuvoston aloite
Kuljetuspalvelujen toimintaohjeen avaaminen

Vammaisneuvosto esittää, että kuljetuspalvelujen toimintaohje avataan muutoksille.

Perustelut

Vammaisneuvosto esittää, että kuljetuspalvelujen toimintaohje avataan yhdenvertaisvaltuutetun ja oikeusasiamiehen kannanottojen lisäksi myös vammaisneuvoston esittämille muutoksille.

Esimerkkejä tarvittavista muutoksista:

1. Sovellus tulee saada lainmukaisesti digisaavutettavaksi!
Sovelluksen karttanäkymää pitää voida käyttää ruudunlukuohjelmalla.
2. Vapaaehtoinen yhdistely tulee sallia. Vammaisneuvosto on ehdottanut alusta asti vapaaehtoisen yhdistelyn käyttöönottoa, kun ollaan menossa samaan paikkaan tai lähdettäessä samasta paikasta.
3. Vakiotaksin myöntämisperusteet tulee saada läpinäkyviksi.
4. Liikunta- ja harrastusvälineiden kuljettaminen tulee olla mahdollista.
5. Saattaminen kohteeseen tulee määritellä uudelleen.

Kuljetuspalvelutyöryhmä on listannut myös muita ongelmallisia toimintatapoja. Osa toiminnasta perustuu sovelluksen toimintaan, ei toimintaohjeeseen. Toiminnan tulee aina perustua toimintaohjeeseen.

Kuljetuspalvelutyöryhmä työstää mielellään ongelmakohtia viranhaltijoiden kanssa.

Lopuksi

Vammaisneuvosto toteaa, että kuljetuspalvelujen nykyinen toimintamalli aiheuttaa merkittäviä kustannuksia ja siinä on havaittu olennaisia toiminnallisia puutteita. Osa käyttäjistä kokee epävarmuutta palvelun hyödyntämisessä, mikä saattaa edistää syrjäytymiskehitystä ja lisätä muiden palvelujen tarvetta.

On huomioitava, että voimassa oleva toimintaohje perustuu aiempaan vammaispalvelulakiin. Tämän vuoksi on perusteltua

Vammaisneuvosto

04.12.2025

päivittää toimintaohjetta vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

13

Vammaisneuvoston aloitteen "vammaispalvelujen sähköpostipalvelujen saamisesta saavutettavaksi ja toimivaksi" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Vammaisneuvosto esittää, että vammaispalvelut ottavat sähköpostit uudelleen käyttöön myös henkilöasiakkaille.

Perustelut

Sähköpostia tulee vähintäänkin tarjota asiakkaille, joille sovellukset ja lomakkeet eivät ole digisaavutettavia.

Sähköpostin saatavuus on yhdenvertaisen asioinnin perusedellytys, eikä sitä tule rajoittaa ympäristöihin, joita apuvälineillä ei voi käyttää ilman erityiskoulutusta. Myöskään paperihakemukset eivät ole näkövammaisille toimivia. Monet hyödyntävät erilaisia apulaitteita, kuten puheohjausta, suurennuslaseja, pistekirjoitusnäppäimistöjä ja vaihtoehtoisia syöttölaitteita. Selaimissa ja suljetuissa palveluissa nämä apuvälineet eivät aina toimi, eivätkä käyttöliittymät ole saavutettavia.

Lopuksi

Vammaisneuvosto korostaa, että asiakkaille tulee tarjota vaihtoehtoisia tapoja olla yhteydessä vammaispalveluihin, pelkkä sovellus ei ole riittävä. On tärkeää kehittää digisaavutettava ja toimiva turvapistijärjestelmä, jonka tulee olla käytettävissä ilman monimutkaisia ja selainriippuvaisia varmistusprosesseja. Ratkaisujen on oltava saavutettavia toimintarajoitteisten laitteiden käyttäjille välittömästi, ilman lisäopettelutarvetta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

14

Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lausuntojen ja esityksien tarkistamisen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 83 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelualueet pyytävät lausuntoja eri asiakokonaisuuksista luottamus- ja vaikuttamistoimielimiltä.

Liitteet

Vammaisneuvosto

04.12.2025

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

2129/05.07.00/2023

Vammaisneuvosto 04.12.2025

15

Muut asiat

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vammaisneuvoston muut asiat.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

04.12.2025

16 Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Seuraava vammaisneuvoston kokous torstaina 5.2.2026 klo 17.00 alkaen.

Liitteet

Oheismateriaali